

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΛ.Ι.Σ.Μ.Ε. – Σ.Α.Σ.Ι. ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**

**ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

ΓΕΝΙΚΑ

1. Είναι γνωστό ότι ο νόμος 3978/2011, εισήγαγε όλες τις προβλέψεις της οδηγίας 81/2009/13-7-2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

2. Με τις εν λόγω προβλέψεις διαμορφώθηκε ένα πλαίσιο διαφάνειας, ανταγωνισμού και τυποποίησης στις διαγωνιστικές διαδικασίες, που εφαρμόστηκε από όλα τα κράτη - μέλη (κ-μ) της Ε.Ε.

3. Πέραν των προβλέψεων της οδηγίας 81/2009/ΕΚ, ενσωματώθηκαν στον νόμο 3978/11 και θέματα που δεν καθορίζονταν πλήρως και διεξοδικώς στην προϋπάρχουσα νομοθεσία (ν. 3433/2006 και ν. 3883/2010), όπως και πρόσθετες ειδικότερες προβλέψεις που είχαν να κάνουν με τον αυστηρότερο έλεγχο σε θέματα διαφάνειας και τον εκμηδενισμό (τουλάχιστον ως πρόθεση του Κράτους) των φαινομένων διαφθοράς που είναι γνωστά από το πρόσφατο παρελθόν.

4. Όπως όμως είναι φυσικό τα αποτελέσματα του κάθε σχεδιασμού, ακόμα και στο επίπεδο των εκπονούμενων νομοσχεδίων ή ψηφισμένων νόμων, δεν μπορούν να αναγνωρισθούν και να αναδειχθούν είτε ως κατάλληλα για το σκοπό της σχεδίασής των είτε ως μη επιθυμητά για το δημόσιο συμφέρον, αν πρώτα δεν τύχουν ευρείας και μακράς εφαρμογής.

5. Πέραν δε της ορθότητας και πληρότητας των νόμων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και των εντοπιζόμενων αδυναμιών τους στο να εξυπηρετηθεί ορθά ο σκοπός για τον οποίο γεννήθηκαν, υπάρχουν και εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την

αναγκαιότητα αλλαγής ή τροποποίησής τους, όπως οι μεταβολές των παραγόντων της διεθνούς οικονομίας, το μέγεθος, η διασπορά και τα συνεργατικά σχήματα των παραγωγικών μονάδων κλπ. Συνεπώς, οι νέες συνθήκες της αγοράς κι οι εντοπισθείσες αδυναμίες των προβλέψεων της υπάρχουσας νομοθεσίας στον τομέα των αμυντικών προμηθειών, ανέδειξαν την ανάγκη τροποποίησης – κατάργησης κάποιων άρθρων που περιλαμβάνονται στο υπό διαβούλευση Σ.Ν.

6. Έτσι λοιπόν το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. σε συνεργασία με τον Σ.Α.Σ.Ι., ως συλλογικές οντότητες με έμπειρα μέλη στον τομέα των στρατιωτικών-στρατηγικών θεμάτων, στα οποία (θέματα) βεβαίως, εντάσσονται και οι προμήθειες του τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, επιθυμούμε να υποβάλλουμε μέσα από τη διαδικασία της διαβούλευσης τις προτάσεις μας, συνεισφέροντας έτσι προς την κατεύθυνση, να λάβει το εξεταζόμενο Σχέδιο Νόμου (Σ.Ν.) ολοκληρωμένη, αποτελεσματική και εφαρμόσιμη στην πράξη μορφή.

7. Όπως λοιπόν είναι αντιληπτό από τα αναφερθέντα μέχρι τώρα, στη συνέχεια θα παρατεθούν σχόλια και προτάσεις που αφορούν μόνο στο Β΄ Μέρος του Σ.Ν. (δηλαδή επί προμηθειών άμυνας και ασφάλειας).

8. Για τη διευκόλυνση παρακολούθησης των παρατηρήσεων από τον κάθε αναγνώστη, εκτός των γενικών παρατηρήσεων που παρατίθενται ευθύς μετά, θα ακολουθηθεί η σειρά των άρθρων του Σ.Ν.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

9. Δεν επηρεάζεται (πολύ ορθά βεβαίως), καμία πρόβλεψη από εκείνες που περιλαμβάνει η οδηγία 81/2009/ΕΚ αναφορικά με το εφαρμοστέο δίκαιο από όλα τα κ-μ, ως προς την τυποποίηση και τον ανταγωνισμό στις δημόσιες συμβάσεις, εντός και εκτός Ε.Ε.

10. Συνεχίζεται στον τομέα των αμυντικών προμηθειών η διάσπαρτη πολυνομία. Δεν ευοδώθηκε η προσπάθεια που είχε ξεκινήσει προ 5ετίας⁺ περίπου, για ενοποίηση όλων των σχετικών, με τις αμυντικές προμήθειες υλικού και υπηρεσιών, νόμων (κυρίως των: 3433/06, 3883/10, 3978/11), πράγμα που θα διευκόλυνε κυρίως το στρατιωτικό προσωπικό της ΓΔΑΕΕ, το οποίο ειρήσθω εν παρόδω, δεν είναι μόνιμα τοποθετημένο στην υπηρεσία αυτή και εναλλάσσεται ανά τριετία. Με το εξεταζόμενο νομοσχέδιο - που περιλαμβάνει κατά 85% θέματα δημοσίων συμβάσεων και μόνο 15% θέματα συμβάσεων άμυνας και ασφάλειας – ρυθμίζονται τροποποιούνται ή καταργούνται μια σειρά άρθρων και των τριών προαναφερθέντων νόμων. Συνεπώς οι ακολουθητέες διαδικασίες και νομικές προβλέψεις θα στηρίζονται πλέον σε τέσσερεις (4) αλληλοσυμπληρούμενους μεν, αλλά εν τέλει διαφορετικούς νόμους. Πέραν δε των κύριων νόμων που προαναφέρθηκαν, υπάρχουν και άλλοι με λιγότερες ρυθμίσεις επί των αμυντικών προμηθειών, όπως 4407/16, 4553/18 κλπ κλπ.

11. Μετά την πολύ ορθή πρωτοβουλία του συντάκτη του Σ.Ν. για κατάργηση των άρθρων 9 και 11 του ν. 3978/11, που αναφέρεται στον επόμενο κύριο υπότιτλο, σαν ένα από τα πολλά θετικά σημεία του Σ.Ν., κρίνεται αναγκαίο επίσης, να αναδιατυπωθούν ορισμένες ή και όλες οι διατάξεις του άρθρου 82 του ν. 3978/11, που περιλαμβάνουν παρεμφερείς ή ανεφάρμοστες προβλέψεις στον τομέα των αμυντικών προμηθειών.

Για παράδειγμα, σύμφωνα με την παράγραφο 3, του άρθρου 82 του ν. 3978/11, για να υλοποιηθεί ένας διαγωνισμός προμήθειας ενός πολεμικού πλοίου ως ολοκληρωμένου Ο.Σ. έτοιμου για πολεμικές επιχειρήσεις, θα πρέπει ο κάθε ανάδοχος να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, δηλώνοντας τις χιλιάδες άλλες επιχειρήσεις – βιομηχανίες - βιοτεχνίες – εργαστήρια κλπ (δηλ. τόπο εγκατάστασης, έργο που εκτελούν, κατασκευαστικό ποσοστό επί του συνόλου κλπ), που συμμετέχουν στην ολοκλήρωση του προγράμματος προμήθειας.

Αν δεν προβούν οι υποψήφιοι ανάδοχοι στην ως άνω περιγραφείσα υποχρέωση, η προσφορά τους απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 4 του ίδιου ως άνω άρθρου.

ΘΕΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΩΝ

12. Απλοποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων στις διαγωνιστικές διαδικασίες προμήθειας αμυντικού υλικού με αποτέλεσμα την διεύρυνση του ανταγωνισμού προς όφελος των Ε.Δ. και της Χώρας, ως προς την ποιότητα και την αξία των προσφερομένων προϊόντων.

13. Ως προς την διεύρυνση της διαφάνειας στις αμυντικές προμήθειες, προσδιορίζεται ως ελάχιστη αξία ενός προγράμματος για να τύχει αρχικής έγκρισης από το ΚΥΣΕΑ και στη συνέχεια να υλοποιηθεί με απόφαση του αρμόδιου φορέα, τα 30 εκ. € αντί των 50εκ. € που ίσχυαν μέχρι τώρα.

14. Προσδιορίζεται επίσης ως ελάχιστη αξία των προγραμμάτων αμυντικού υλικού, σαν κριτήριο για να εισαχθεί στη αρμόδια επιτροπή της ΒτΕ για γνωμοδότηση, τα 10 εκ. €, έτσι ώστε να μην εξετάζονται προγράμματα ακόμα και κάτω των ορίων δικαιοδοσίας του ΥΕΘΑ (ως άρθρο 24 του ν.3978/11), μειώνοντας έτσι τις γραφειοκρατικές διαδικασίες.

15. Διευρύνεται η καθηκοντολογία της ΓΔΑΕΕ, παίρνοντας αρμοδιότητες που ήταν ήσσονος σημασίας για το έργο και τις ευθύνες του ΥΕΘΑ.

16. Απλουστεύεται η διαδικασία επαφών των υπηρεσιακών οργάνων με τους οικονομικούς φορείς ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους ή τους εμπορικούς αντιπροσώπους χωρίς να αιτούνται άδεια ή έγκριση προς τούτο από τον ανώτερο

ιεραρχικά προϊστάμενο, με μόνη υποχρέωση να αναρτώνται αυθημερόν οι επαφές στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΘΑ ή του Γ.Ε. ή της Γ.Δ. Παράλληλα τίθεται απαγόρευση επαφών με ενδιάμεσους, μεσάζοντες και πράκτορες εντεταλμένους από τους οικονομικούς φορείς, διάταξη που μεταφέρθηκε στο άρθρο 155 του Σ.Ν., από το καταργούμενο άρθρο 9 του 3978/11.

17. Τίθεται για πρώτη φορά νομική διάταξη ενεργοποίησης προγραμμάτων με τις προβλέψεις του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τις οποίες εξαιρείται η εφαρμογή των προβλέψεων της οδηγίας 81/2009/ΕΚ. Οι προβλέψεις του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, αφορούν αφενός αποφυγή διαρροής πληροφοριών και αφετέρου λήψη κατάλληλων μέτρων από το Κράτος, σχετικά με ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας που σχετίζονται με την παραγωγή, προμήθεια και εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού. Αυτό το θέμα έχει ήδη περιληφθεί στους σχεδιασμούς ανάπτυξης και προστασίας των δυνατοτήτων της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής (ΕΑΒΣ), εγκεκριμένης από το ΚΥΣΕΑ.

18. Εισάγεται δια του Σ.Ν., για πρώτη φορά στα χρονικά των δημόσιων-διεθνών διαγωνιστικών διαδικασιών, η χρήση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Προμήθειας (ΕΕΕΠ) ή αλλιώς European Single Procurement Document (ESPD) που θεσπίστηκε από την Ε.Ε. από τον Οκτώβριο του 2018 και το οποίο αποτελεί υπεύθυνη δήλωση του φορέα που συμμετέχει σε ένα διαγωνισμό, σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις ικανότητες και την καταλληλότητα επιχειρήσεων για διαδικασίες σύναψης σύμβασης. Πριν την υιοθέτηση του ΕΕΕΠ, για να συμμετέχει κάποιος ενδιαφερόμενος σε διαγωνιστική διαδικασία, έπρεπε να προσκομίσει ένα μεγάλο αριθμό εγγράφων, συμβολαίων, βεβαιώσεων κλπ. Με τη συμπλήρωση του ΕΕΕΠ, ο ενδιαφερόμενος δηλώνει υπευθύνως ότι διαθέτει όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά και παραστατικά και αν τελικώς κερδίσει τον διαγωνισμό, τότε οφείλει να προσκομίσει μόνο εκείνα που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία.

19. Καταργούνται τα άρθρα 9 και 11 του ν. 3978/11 που αφορούν τον «σκληρό» έλεγχο που επιβαλλόταν υποχρεωτικώς από την Υπηρεσία στους οικονομικούς φορείς, σε θέματα συμβάσεων που υπογράφει ο ανάδοχος με δικούς του υπεργολάβους, ως και επέκταση του ελέγχου επί των περιεχομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των e-mails, των λογιστικών – εμπορικών βιβλίων, και κάθε αρχειοθετημένου με οποιοδήποτε τρόπο εγγράφου – εντύπου. Η κατάσταση αυτή απέτρεπε μεγάλο αριθμό οικονομικών φορέων και κυρίως των πλέον αξιόπιστων, να συμμετάσχουν στη πρόσκληση της Υπηρεσίας για εκδήλωση ενδιαφέροντος και οδηγούσε σε πολλές περιπτώσεις στο να κριθεί ο προκηρυσσόμενος διαγωνισμός άγονος.

20. Καταργείται η «υπερβολική» ως προς τον οικονομικό έλεγχο πρόβλεψη του ν. 3978/11, στο να κοινοποιούν οι οικονομικοί φορείς στην αναθέτουσα αρχή, τον κατάλογο όλων των μετόχων και των οργάνων διοίκησης και ελέγχου της εταιρείας τους, για συμβάσεις άνω των 5 εκ. €.

21. Ως προς τις προβλεπόμενες κυρώσεις, περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις δυνατότητα καθορισμού ανώτατου ορίου χρηματικού ποσού-ποσοστού, ενώ σε περιπτώσεις αδυναμίας καταβολής του επιβαλλόμενου προστίμου, μπορεί να αντικατασταθεί εν όλω ή εν μέρει από ίσης αξίας υλικά εφόσον τα χρειάζεται η Υπηρεσία.

22. Παρέχεται η δυνατότητα στον Έχοντα την Οικονομική Εξουσία (ΕΟΕ) να μην κηρύξει έκπτωτο τον ανάδοχο, όταν το συμφέρον της υπηρεσίας επιβάλλει τη συνέχιση της σύμβασης.

23. Με βάση την κατάργηση του άρθρου 75 του ν.3883/10 και τη μείωση του χρηματικού ορίου, ως κριτήριο για να εισαχθεί ένα πρόγραμμα στο ΚΥΣΕΑ για έγκριση (από τα 50 εκ. στα 30 εκ. €), θα πρέπει να εξεταστούν ενδελεχώς και να διορθωθούν τα άρθρα των νόμων 3883/10, 3978/11, αλλά και τα του υπό διαβούλευση Σ.Ν. που αναφέρονται στις αναφερθείσες αλλαγές, γιατί είναι αρκετές περιπτώσεις.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΜΗ ΑΝΑΓΚΑΙΑ

24. Αναφορικά με τις συμβάσεις πλαίσιο, έχουμε ήδη δύο νομικές προβλέψεις υπό τον ίδιο τίτλο («συμφωνίες / συμβάσεις πλαίσιο») στους νόμους (3433/06, άρθρο 46, 3978/11, άρθρο 43) με παρεμφερείς ή συσχετιζόμενες διατάξεις και τώρα δημιουργούμε και τρίτη νομική πρόβλεψη με το άρθρο 149 του Σ.Ν. με το οποίο τίθεται νέο άρθρο 4Α στο ν. 3978/11.

25. Σε αρκετές περιπτώσεις που γίνονται εκ βάθρων αλλαγές στη νομοθεσία ενός τομέα λειτουργίας του Κράτους ή στις περιπτώσεις τροποποίησης μεμονωμένων άρθρων εκ της υφιστάμενης νομοθεσίας, παρατηρείται η τάση του νομοθέτη να αλλάζει τους χρησιμοποιούμενους όρους χωρίς ουσιαστικό λόγο. Έτσι το Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Προμηθειών Αμυντικού Υλικού (ΜΠΠΑΥ) που πριν μια 10ετία και πλέον ονομάζονταν ΕΜΠΑΕ, τώρα και πάλι μετονομάζεται σε Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ). Κάτι ανάλογο ισχύει και για το Κυλιόμενο Πρόγραμμα (από ΤΚΠΠΠΑΥ σε ΚΠΣΣΕ). Η άποψή μας είναι ότι δεν πρέπει να αλλάζουν χωρίς λόγο οι όροι διότι δημιουργούν τεράστιο γραφειοκρατικό φόρτο [πρέπει δηλαδή να αλλάξει ο Εθνικός Αμυντικός Σχεδιασμός (ΕΑΣ) του ΓΕΕΘΑ].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ Σ.Ν.

26. **ΑΡΘΡΟ 142** (Τροποποίηση του άρθρου 72 του ν. 3883/10)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§1 στη δεύτερη σειρά και στην τελευταία πρόταση και § 6). Οι παρατηρήσεις ανά αναφερόμενη περίπτωση, έχουν ως εξής:

α. Για τις δύο πρώτες παρατηρήσεις, διευκολύνει η παράθεση ολόκληρης της παραγράφου 1 του κειμένου το Σ.Ν. ως ακολούθι:

«Με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας (ΚΥΣΕΑ) που λαμβάνεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας διαμορφώνεται η δομή, σε προσωπικό και μέσα, των Ενόπλων Δυνάμεων (Δομή Δυνάμεων). Η πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας διαμορφώνεται σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Συμβουλίου Άμυνας (ΣΑΜ), μετά από εισήγηση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ) στο οποίο εισάγεται για διατύπωση γνώμης συνολική πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ για όλους τους Κλάδους, η οποία λαμβάνει υπόψη της τις μελέτες - εισηγήσεις κάθε Κλάδου που εγκρίνονται με απόφαση του οικείου Ανωτάτου Συμβουλίου. Στην πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ συντίθενται οι ανάγκες των Κλάδων και καθορίζεται η σειρά προτεραιότητας των αναγκαίων μέσων»

Για τις δύο παρατηρήσεις της παραγράφου 1, θα εκτεθούν με τη σειρά που παρουσιάζονται στο κείμενο, ξεχωριστές απόψεις, ως ακολούθως:

(1) Δεύτερη σειρά, *«...διαμορφώνεται η δομή, σε προσωπικό και μέσα,...»*: Η Δομή Δυνάμεων (ΔΔ) εκτός του προσωπικού και των μέσων, πρέπει να περιλαμβάνει και τις κύριες επιχειρησιακές υποδομές (ναύσταθμοι, κύρια αεροδρόμια, πολεμικά στρατηγεία, κλπ) που ως εκ της φύσεώς τους είναι αναγκαίες για τη εκτέλεση των επιχειρησιακών αποστολών τους.

(2) Τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1, *«Στην πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ συντίθενται οι ανάγκες των Κλάδων και καθορίζεται η σειρά προτεραιότητας των αναγκαίων μέσων»*: Στη ΔΔ δεν καταγράφονται οι επιχειρησιακές απαιτήσεις προμηθειών, αλλά ο κύριος επιχειρησιακός όγκος (προσωπικού, δυνάμεων, επιχειρησιακών υποδομών) που έχουμε, προσδιορίζοντας παράλληλα και τις κύριες επιχειρησιακές δυνατότητες που πρέπει να αποκτήσουμε, για να αντιμετωπίσουμε τη σημερινή και την διαμορφούμενη στο άμεσο μέλλον απειλή. Συνεπώς με τη ΔΔ, δεν γίνεται προτεραιοποίηση επιχειρησιακών απαιτήσεων (δηλαδή αμυντικών προμηθειών), αλλά καθορισμός της συνολικής ισχύος, με βάση την οποία θα δοθούν κατευθύνσεις στους Κλάδους των Ε.Δ. για να συντάξουν αρχικά τον Μακροπρόθεσμο Σχεδιασμό τους (ο κυλιόμενος 4ετής προγραμματισμός έπεται), για τον οποίον θα προτείνουν τις μεμονωμένες για το κάθε Γενικό Επιτελείο Κλαδικές προτεραιότητες, τις οποίες θα συνθέσει στη συνέχεια ο ΑΓΕΕΘΑ με το δικό του Επιτελείο, σε Διακλαδικές προτεραιότητες (με ενιαία δηλαδή ιεράρχηση), όπως αναφέρεται και στα άρθρα 143 και 144 του Σ.Ν.

β. Στην παράγραφο 6 αναγράφεται: *«Πριν τη λήψη της απόφασης της παρ. 1 ενημερώνεται πλήρως και διατυπώνει τη γνώμη της η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής»*
είναι αυτονόητο ότι πρέπει να γίνει προσδιορισμός της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ακολουθούν προτάσεις με τη σειρά που αναφέρθηκαν οι παρατηρήσεις:

α. Ως προς την παράγραφο 1:

(1) Η πρόταση της πρώτης παρατήρησης της παραγράφου 1 να γραφεί: **«διαμορφώνεται η δομή, σε προσωπικό, μέσα και κύριες επιχειρησιακές υποδομές».**

(2) Να αναδιαμορφωθεί το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 ως εξής: **«Στην πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, συντίθενται οι προτάσεις των Κλάδων για τη ΔΔ και καθορίζονται προτεραιότητες ανάπτυξης των επιχειρησιακών τους δυνατοτήτων, βάσει των οποίων οι Κλάδοι θα σχεδιάσουν και θα προτείνουν τον Μακροπρόθεσμο Προγραμματισμό των επιχειρησιακών τους αναγκών, στηριγμένο στην ανάλυση – εκτίμηση της απειλής»**

β. Μετά τη φράση **«...η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή...»** της παραγράφου 6, να προστεθεί: **«του άρθρου 147»**

27. ΑΡΘΡΟ 143 (τροποποίηση του άρθρου 73 του ν. 3883/10)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§3). Στην παράγραφο 3 του άρθρου 143 αναφέρεται :

«Ο ΜΠΑΕ διακρίνεται σε δύο μέρη:

α) στο πρώτο μέρος εντάσσονται τα προγράμματα προμήθειας νέων μέσων συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και της εν συνεχεία υποστήριξής τους.

β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται τα προγράμματα υποστήριξης, όπως προμήθειες, υπηρεσίες και έργα υποδομής των υφιστάμενων μέσων»

Επίσης, αναφορικά με τη διάκριση του Κυλιόμενου προγράμματος (ΚΠΣΣΕ), στην παράγραφο 4 του επόμενου άρθρου 144, αναφέρεται:

«Ο ΚΠΣΣΕ περιλαμβάνει τρία μέρη:

α) στο πρώτο μέρος, εντάσσονται οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού

μείζονος οικονομικής αξίας, ίσης ή ανώτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, χωρίς

Φ.Π.Α.,

β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται οι λοιπές συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού,

γ) στο τρίτο μέρος εντάσσονται οι συμβάσεις των έργων υποδομής που είναι αναγκαία για την υποστήριξη του στρατιωτικού εξοπλισμού»

Χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερη αντίρρηση, θεωρείται ωστόσο καλλίτερη η διάρθρωση των προγραμμάτων του ΜΠΑΕ σε τρεις κατηγορίες αντί για δύο, όπως άλλωστε προβλέπεται στο καταργούμενο άρθρο 75 του ν. 3883/10 και όπως έχει αναγραφεί η ίδια διάρθρωση για τον Κυλιόμενο Προγραμματισμό Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ) στο άρθρο 144.

Ειδικότερα για το καταργούμενο άρθρο 75 του ν. 38383/10, αυτό προέβλεπε την ίδια ακριβώς διάρθρωση και για τα δύο προγράμματα (μακροπρόθεσμο – κυλιόμενο τριετές). Άλλωστε ο σκοπός κατάρτισης του ΜΠΑΕ είναι να περιλάβει όλες τις επιχειρησιακές απαιτήσεις, από τις οποίες επιλέγονται στη συνέχεια κάθε έτος, εκείνες με την μεγαλύτερη προτεραιότητα για να ενταχθούν στο Κυλιόμενο Πρόγραμμα, με την προϋπόθεση ότι μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον εγκεκριμένο Π/Υ.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Τίθεται στην κρίση του συντάκτη να τροποποιήσει ή όχι, την §3 του άρθρου 143 κατά το πρότυπο του ΚΠΣΣΕ στο άρθρο 144.

28. ΑΡΘΡΟ 144 (τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 3883/10)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§1 στο πρώτο εδάφιο). Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, αναφέρεται:

«Με βάση τον ΜΠΑΕ, καταρτίζεται από το ΓΕΕΘΑ, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ) και σε συντονισμό με τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ), ο Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ)»

Αναντίρρητα στη διαμόρφωση του ΚΠΠΣΕ, μετά τα Επιτελεία και το ΓΕΕΘΑ, τον κύριο λόγο πρέπει να τον έχει η ΓΔΟΣΥ που χειρίζεται τα του Π/Υ και δευτερευόντως βέβαια η ΓΔΠΕΑΔΣ από άποψη αμυντικής πολιτικής και διεθνών σχέσεων. Ωστόσο, και η ΓΔΑΕΕ θα πρέπει να εκφέρει άποψη για το ΚΠΠΣΕ, που αν μη τι άλλο, θα κληθεί στη συνέχεια να το υλοποιήσει και ως εκ τούτου θα πρέπει να τοποθετηθεί ως προς το αν δύναται ή όχι.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Να προστεθεί μετά την παρένθεση «(ΓΔΠΕΑΔΣ)» στην Τρίτη σειρά του πρώτου εδαφίου: *«και με τη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ)»*

29. ΑΡΘΡΟ 145 (τροποποίηση του άρθρου 76 του ν. 3883/10)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§1 στην πρώτη σειρά, υποπαράγραφοι 1α και 1β και §4 στο δεύτερο εδάφιο). Οι παρατηρήσεις κατά περίπτωση, έχουν ως εξής:

α. Για τις τρεις πρώτες παρατηρήσεις, παρατίθεται ολόκληρη η παράγραφος 1,1α,1β του κειμένου του Σ.Ν. με τα προς εξέταση σημεία ως ακολούθως:

1. Η εκκίνηση της ενεργοποίησης των προγραμμάτων που είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ ή εντάσσονται στο ΚΠΣΣΕ γίνεται με εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η αιτιολόγηση της αναγκαιότητας/σκοπιμότητας, η εκτιμώμενη συνολική δαπάνη με το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα αποδέσμευσης των πιστώσεων, η προτεινόμενη διαδικασία υλοποίησης με τη σχετική αιτιολόγησή της, οι εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές και οι ενδεχόμενες απαιτήσεις για την ασφάλεια

εφοδιασμού και πληροφοριών. Η διαδικασία ενεργοποίησης ολοκληρώνεται κατά περίπτωση ως εξής:

α) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 (Α' 137), η εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου εισάγεται στο Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων, το οποίο και γνωμοδοτεί σχετικά. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει την εισήγησή του προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ζητά τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ), της ΓΔΟΣΥ και της ΓΔΠΕΑΔΣ, ενώ μπορεί να θέσει το ζήτημα προς συζήτηση στο Συμβούλιο Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, υποχρεωτικά εφόσον το πρόγραμμα αφορά σύμβαση ή συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, και δυνητικά σε κάθε άλλη περίπτωση, εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ, που αποφασίζει σχετικά ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Για τα υπόλοιπα προγράμματα που δεν εισάγονται στο ΚΥΣΕΑ, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

β) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Για τα σχολιαζόμενα σημεία του κειμένου, ακολουθούν κατά σειρά δύο ξεχωριστές παρατηρήσεις:

(1) Αναφορικά με την εισαγωγική πρόταση της 1^{ης} σειράς: «**Η εκκίνηση της ενεργοποίησης των προγραμμάτων που είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ ή εντάσσονται στο ΚΠΣΣΕ**», έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Η κανονική διαδικασία προσδιορισμού και κατάταξης των προγραμμάτων γίνεται κατ' αρχήν με βάση τη ΔΔ και εξ' αυτής, βάσει μελετών, εγκρίνονται και καταγράφονται όλες οι επιχειρησιακές απαιτήσεις των τριών Κλάδων που εντάσσονται στο ΜΠΑΕ. Δηλαδή ο ΜΠΑΕ είναι ένας «μεγάλος κατάλογος» επιχειρησιακών απαιτήσεων όλων των Κλάδων των Ε.Δ., 12ετούς ορίζοντα, από τον οποίο παίρνουμε κατ' επιλογή κάποια προγράμματα, κάθε έτος, για τα οποία μας βεβαιώνει η ΓΔΟΣΥ ότι υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης και τα τοποθετούμε στο ΚΠΣΣΕ. Το ΚΠΣΣΕ λοιπόν είναι «μικρός κατάλογος» με τα πιο άμεσα ή τα δυνάμενα να χρηματοδοτηθούν προγράμματα, τα οποία πρέπει να ενεργοποιήσουμε για να αρχίσει η διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία προμήθειας.

Βέβαια, αν προκύψουν έκτακτες επιχειρησιακές καταστάσεις, βάσει των οποίων απαιτείται να ενεργοποιήσουμε ένα πρόγραμμα που δεν προβλέψαμε να το μετακινήσουμε από το ΜΠΑΕ στο ΚΠΣΣΕ ή ακόμα αν δεν υφίσταται καν μελέτη για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, όχι μόνο δεν απαγορεύεται, ακολουθώντας τις διαδικασίες, να το ενεργοποιήσουμε, αλλά υπάρχουν προς τούτο και νομικές προβλέψεις, όπως άλλωστε αναφέρεται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου (145 του Σ.Ν.). Αυτή η επιλογή όμως είναι η **εξαίρεση** και όχι ο **κανόνας**. Εκτιμάται συνεπώς, ότι ο συντάκτης στη συγκεκριμένη παράγραφο (§1) του άρθρου 145 του Σ.Ν., προτίθεται να περιγράψει τη διαδικασία του **κανόνα**. Συνεπώς μπορούμε στην ίδια παράγραφο να περιγράψουμε με τον ορθό τρόπο και τα δύο. Τονίζεται δε ότι, μέχρι να καταρτιστεί το πρώτο ΜΠΑΕ και το πρώτο ΚΠΣΣΕ, η ενεργοποίηση των ήδη ολοκληρωμένων (έτοιμων για υλοποίηση) προγραμμάτων, θα γίνεται με τη διαδικασία της § 4 του ίδιου άρθρου (145).

(2) Παρατηρούμε ότι στα κείμενα των υποπαραγράφων 1α και 1β, περιλαμβάνεται η ίδια υποχρέωση του ΥΕΘΑ να προβαίνει δηλαδή σε «εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση» της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Ωστόσο θεωρούνται περιττές και επιβαρυντικές για το συνολικό έργο του ΥΕΘΑ οι δύο προβλέψεις απολογιστικής ενημέρωσης της επιτροπής και αυξάνουν χωρίς ουσιαστικό λόγο τις υποχρεώσεις του, αν μάλιστα ληφθούν υπόψη ότι:

- Στο πλαίσιο περιστολής της γραφειοκρατίας έχει περιληφθεί στο ίδιο άρθρο, στην παράγραφο 4, ότι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή γνωμοδοτεί μόνο για προγράμματα αξίας ίσης ή ανώτερης των 10 εκ. € ευρώ.

- Σύμφωνα με την §2 του άρθρου 147 του Σ.Ν., η Επιτροπή ενημερώνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο, για την εξέλιξη των εξοπλιστικών προγραμμάτων μείζονος οικονομικής αξίας και τη συνολική εξέλιξη του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.

β. Στην παράγραφο 4 του εξεταζόμενου άρθρου του Σ.Ν., γράφεται:

«Μέχρι την κατάρτιση του πρώτου ΜΠΑΕ και του πρώτου ΚΠΣΣΕ, με τη διαδικασία της παρ. 1 μπορεί να ενεργοποιούνται προγράμματα που κρίνονται αναγκαία βάσει του επιχειρησιακού σχεδιασμού των Ενόπλων Δυνάμεων. Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον η εκτιμώμενη αξία του προγράμματος είναι ίση ή ανώτερη των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή διατυπώνει σύμφωνη γνώμη»

Η τελευταία πρόταση της παραγράφου 4, κρίνεται ως πολύ ορθή. Τίθεται για πρώτη φορά και θέτει την πρόβλεψη, να γνωμοδοτεί η εν λόγω επιτροπή για προγράμματα άνω των 10 εκ. €. Ωστόσο, κατά την άποψή μας, πρέπει εκτός του εξεταζόμενου κειμένου, να τεθεί μαζί με άλλες δύο παρατηρήσεις (γνωμοδότηση επί ΔΔ και επί Διακρατικών Συμφωνιών) και στις αρμοδιότητες της εν λόγω επιτροπής της ΒτΕ, που αναφέρονται στο άρθρο 147 του Σ.Ν.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Οι προτάσεις με τη σειρά που αναφέρθηκαν οι παρατηρήσεις, έχουν ως εξής:

α(1). Να διαγραφεί από το τμήμα του κειμένου του κυρίου σώματος της παραγράφου 1, η φράση «...ΜΠΑΕ ή εντάσσονται στο ΚΠΣΣΕ,...» και να τεθεί στη θέση της η ακόλουθη επεξηγηματική πρόταση:

«..που είναι ενταγμένα στο ΚΠΣΣΕ – όπως και κατ' εξαίρεση, εκείνα που είναι ή όχι ενταγμένα στο ΜΠΑΕ ή στο ΚΠΣΣΕ, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος – γίνεται...»

α(2). Να διαγραφούν τα υπογραμμισμένα σημεία των υποπαραγράφων 1α και 1β και στο εναπομένον κείμενο μετά τη λέξη «με» και στις δύο περιπτώσεις να αναγραφεί:

«...ενημέρωση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 147»

β. Να παραμείνει ως έχει το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4, ενώ παράλληλα θα γίνει συνολική εισήγηση για τη συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων, στην εξέταση του άρθρου 147 του Σ.Ν.

30. ΑΡΘΡΟ 147 (τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3978/11)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (για όλο το άρθρο). Στο συγκεκριμένο άρθρο, το οποίο αναφέρεται στις αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων, καταγράφεται:

- 1. Στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 72 έως 76 του ν. 3883/2010 (Α' 167) σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.*
- 2. Η Επιτροπή ενημερώνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο, για την εξέλιξη των εξοπλιστικών προγραμμάτων μείζονος οικονομικής αξίας και τη συνολική εξέλιξη του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.*
- 3. Η Επιτροπή ασκεί, επίσης, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής»*

Διαπιστώνεται, ότι και σε άλλα άρθρα, του Σ.Ν. αλλά και της υφιστάμενης νομοθεσίας, αναφέρονται αποσπασματικά, αρμοδιότητες και υπευθυνότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων (αρθρο142, §6, άρθρο145, §4 κλπ).

Ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο να ενταχθούν όλες αυτές οι προβλέψεις συγκεντρωτικά και κάτω από τον γενικό τίτλο περί αρμοδιοτήτων της εν λόγω επιτροπής.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Να ενταχθούν όλες οι σχετικές με τις αρμοδιότητες προβλέψεις, της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων, που αναφέρονται στα άρθρα 72 έως 74 και 76 του ν. 3883/10 και αφορούν κυρίως σε:

- Γνωμοδότηση επί των συνολικών προγραμμάτων ΜΠΑΕ και ΚΠΣΣΕ
- Γνωμοδότηση για μεμονωμένα προγράμματα ή τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η αξία τους είναι ίση ή μεγαλύτερη των 10 εκ. €
- Γνωμοδότηση επί Δομής Δυνάμεων
- Γνωμοδότηση για Διακρατικές Συμφωνίες και γενικώς για θέματα που εισάγονται εν συνεχεία στο ΚΥΣΣΕΑ για έγκριση, ανεξαρτήτως κόστους.
- Ενδεχομένως να πρέπει να προστεθούν και άλλες αρμοδιότητες που έχουν διαφύγει από την προσοχή μας κατά την μελέτη του Σ.Ν.

31. ΑΡΘΡΟ 149 (προσθήκη νέου άρθρου 4Α στο ν. 3978/11)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (για όλο το άρθρο και για την υποπαράγραφο 2ε). Ανά περίπτωση, οι παρατηρήσεις έχουν ως ακολούθως:

α. Ο τίτλος του άρθρου 149 του Σ.Ν. είναι:
«Συμφωνίες - πλαίσιο εν συνεχεία υποστήριξης – Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 3978/2011»

Δεν υπάρχει αντίθετη άποψη για την προσθήκη του νέου άρθρου 4Α με τον ως άνω αναφερόμενο τίτλο, αλλά παρατηρείται ότι για τις συμβάσεις πλαίσιο, υφίστανται τρία διαφορετικά άρθρα με σχετιζόμενες ή παρεμφερείς διατάξεις μεταξύ τους, ως ακολούθως:

- 3433/06, άρθρο 46 (Συμβάσεις Πλαίσιο)
- 3978/11, άρθρο 43(Συμφωνίες Πλαίσιο)
- 3978/11, νέο άρθρο 4Α, βάσει του ΝΣ (Συμφωνίες πλαίσιο εν συνεχεία υποστήριξης).

Ως εκ των ανωτέρω, κρίνεται σκόπιμο να ενοποιηθούν τα αναφερόμενα άρθρα

β. Η υποπαράγραφος 2ε έχει ως ακολούθως:

«η πρόβλεψη τύπου αναπροσαρμογής τιμών στις περιπτώσεις που είναι εφικτό»

Για να μη παραμείνει αόριστος ο προσδιορισμός της αναπροσαρμογής, καλό είναι να δοθούν ενδεικτικές επιλογές.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ανά παρατήρηση παρατίθενται οι ακόλουθες προτάσεις:

α. Να συγχωνευθούν όλες οι ισχύουσες προβλέψεις στο υπό εξέταση άρθρο 149 και να καταργηθούν τα άλλα δύο αναφερόμενα άρθρα του ν. 3433/06 και του 3978/11.

β. Το κείμενο της υποπαραγράφου 2ε να αναδιαμορφωθεί ως εξής:

«η πρόβλεψη τύπου αναπροσαρμογής τιμών στις περιπτώσεις που είναι εφικτό (όπως για παράδειγμα με ετήσιες αναπροσαρμογές ως ποσοστό επί: α) του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή β) των Δεικτών Τιμών Μετάλλων και Υπηρεσιών γ) άλλων αναγνωρισμένων επίσημων οικονομικών δεικτών της Χώρας παραγωγής των υλικών ή υπηρεσιών κλπ)

32. ΑΡΘΡΟ 152 (αντικατάσταση του άρθρου 7 του ν. 3978)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (υποπαράγραφοι 4δ,4στ και §7). Επί των παρατηρήσεων αναφέρονται για κάθε μία τα παρακάτω:

α. Στην υποπαράγραφο 4δ αναφέρεται:

«για τις επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών, ετήσια θητεία»

Υπάρχει σύμφωνη γνώμη για τη διάρκεια της θητείας, αλλά πρέπει παράλληλα να έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφυγών.

β. Στην υποπαράγραφο 4στ αναφέρεται:

«για τις δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, ετήσια θητεία»

Υπάρχει σύμφωνη γνώμη για τη διάρκεια της θητείας, αλλά πρέπει παράλληλα να έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος των παραλαβών.

γ. Στην παράγραφο 7 αναφέρεται:

«Σε κάθε φορέα διενέργειας διαδικασιών σύναψης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας διαγωνισμών, η θητεία των μελών της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος»

Έχουν παρουσιαστεί στο παρελθόν περιπτώσεις σύναψης συμβάσεων για περίπλοκες προμήθειες που εγείρονται νομικά θέματα, ένθεν και ένθεν, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στους όρους της διακήρυξης, με αποτέλεσμα να μην ολοκληρώνεται το σχέδιο της σύμβασης εντός της θητείας της αρμόδιας επιτροπής. Συμφωνούμε λοιπόν με τη διάρκεια της θητείας, αλλά πρέπει παράλληλα να πληρούται και η δεύτερη προϋπόθεση, δηλαδή της ολοκλήρωσης του σχεδίου σύμβασης. Αλλαγή των μελών της επιτροπής σε ώριμο στάδιο ολοκλήρωσης του σχεδίου σύμβασης, σημαίνει νέες απρόβλεπτες καθυστερήσεις.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ανά παρατήρηση, οι προτάσεις έχουν ως ακολούθως:

α. Να αναδιαμορφωθεί η υποπαράγραφος 4δ ως εξής:

«για τις επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών, ετήσια θητεία ή μέχρι ολοκλήρωσης της αξιολόγησης των προσφυγών μετά από αυτή»

β. Να αναδιαμορφωθεί η υποπαράγραφος 4στ ως εξής:

«για τις δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, ετήσια θητεία ή μέχρι ολοκλήρωσης του ελέγχου μετά από αυτή».

γ. Να αναδιαμορφωθεί η παράγραφος 7 ως εξής:

«Σε κάθε φορέα διενέργειας διαδικασιών σύναψης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας διαγωνισμών, η θητεία των μελών της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος. Η αναγκαιότητα παράτασης καθορίζεται από τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας που εκπροσωπεί την αναθέτουσα αρχή, πλήρως αιτιολογημένη»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§1 έβδομη σειρά και §5 δεύτερη σειρά). Ανά παρατήρηση παρατίθενται τα ακόλουθα:

α. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 αναφέρεται:

«Στην ΚΓΕΠ/ΓΔΑΕΕ για προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος του Γενικού Επιτελείου ή των Γενικών Επιτελείων επί διακλαδικής προμήθειας, ανάλογα με το είδος του προς προμήθεια υλικού»

Συμφωνούμε με την παρουσία εκπροσώπου των Γ.Ε., αλλά για να έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα η συμμετοχή του στις διεργασίες της ΚΓΕΕΠ/ΓΔΑΕΕ, θα πρέπει να έχει και δικαίωμα ψήφου.

β. Στα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 5 αναφέρεται:

Οι ΚΓΕΠ και οι ΠΓΕΠ συνεδριάζουν, όπως ορίζεται από τον φορέα υπαγωγής τους. Απαρτία λογίζεται ότι υπάρχει όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες, οι δε αποφάσεις λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία των παρόντων.

Η πρόταση καθορίζει σωστά την απαρτία ως προς τον αριθμό, αλλά θεωρείται επιβεβλημένη και η παρουσία του Προέδρου

ΠΡΟΤΑΣΗ: Με την ίδια σειρά των παρατηρήσεων, εκτίθενται οι ακόλουθες προτάσεις:

α. Μετά τη φράση: *«επί διακλαδικής διαδικασίας»*, να τεθεί η φράση: *«με δικαίωμα ψήφου»*

β. Μετά τη φράση: *«όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες»*, να τεθεί: *«του Προέδρου συμπεριλαμβανομένου στους πρώτους»*

34. **ΑΡΘΡΟ 157** (αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 3978/11)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§ 2). Η παράγραφος 2 έχει ως ακολούθως:

«Στο πλαίσιο του ελέγχου των συμβάσεων που προβλέπονται στις περ. δ' και ε' του άρθρου 17, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου επιστρέφεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας»

Οι αμυντικές προμήθειες αντανακλούν σε ιδιαίτερως ευαίσθητα θέματα στο τομέα της άμυνας και της ασφάλειας της Χώρας και πρέπει να ολοκληρώνονται σε λογικούς χρόνους, μέσα στους οποίους, εντάσσεται και ο διεξαγόμενος έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που στο παρελθόν έχουν παρατηρηθεί πολύ μεγάλες καθυστερήσεις για την ολοκλήρωσή του.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Μετά τη φράση «...την ολοκλήρωση του ελέγχου...» να τεθεί κόμμα (,) και κατόπιν: «..που δεν πρέπει να υπερβαίνει το δίμηνο,...»

35. **ΑΡΘΡΟ 158** (προσθήκη νέου άρθρου 18Α του ν. 3978)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (υποπαράγραφοι 3α, 3β, 3γ ως ενιαία παρατήρηση, υποπαράγραφος 3β πρόσθετη ξεχωριστή παρατήρηση και § 6). Ανά παράγραφο παρατίθενται στη συνέχεια οι παρατηρήσεις:

Για τις δύο πρώτες παρατηρήσεις (3α,β,γ ενιαία και 3β ξεχωριστή), ακολουθεί όλη η παράγραφος 3 του άρθρου, ως έπεται:

«3. Η απόφαση για υπαγωγή μιας δημόσιας σύμβασης στρατιωτικού εξοπλισμού στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 346 ΣΛΕΕ πρέπει να συνοδεύεται από ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα εξής στοιχεία:

α) το ουσιώδες συμφέρον εθνικής ασφάλειας που διακυβεύεται,

β) την άμεση σύνδεση του εν λόγω ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας με τη σύναψη της συγκεκριμένης σύμβασης που αφορά προμήθεια, έργο ή υπηρεσία ύψιστης σημασίας για τις στρατιωτικές ικανότητες της χώρας

γ) τον λόγο για τον οποίο κρίνεται απαραίτητη η παρέκκλιση από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς για τις δημόσιες συμβάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση για την προστασία του συγκεκριμένου ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας»

α. Οι τρεις υποπαράγραφοι 3α, β, γ, αποτελούν τα τρία βασικά σκέλη της αιτιολόγησης για τη λήψη απόφασης ως προς την εκτέλεση της προμήθειας με επίκληση του άρθρου 346 όπου αναφέρεται «το ουσιώδες συμφέρον ασφάλειας».

Πολύ σωστά καθορίζεται ως βασική αιτιολόγηση για την επίκληση του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ το ουσιώδες συμφέρον, αλλά δεδομένης της απειλής - που κανένα πλέον κ-μ της Ε.Ε. δεν πρόκειται να αμφισβητήσει από τώρα και στο μέλλον, λόγω των ιδιαίτερων και συνεχών προκλήσεων μέχρις απειλής πολέμου, της Τουρκίας κατά της Χώρας μας, δηλαδή ακόμα και τα κράτη που στηρίζονται σε ιδιαίτερα οικονομικά συμφέροντα ως προς τις σχέσεις τους με αυτήν, – απαιτείται να συμπεριληφθεί στην πρόταση και η έννοια της **κατεπίγουσας ανάγκης**.

β. Ειδικότερα ως προς την υποπαράγραφο 3β σχολιάζεται το εξής: χρησιμοποιώντας υπερθετικό βαθμό για τον προσδιορισμό της λέξης «σημασίας», δηλαδή «**υψίστης σημασίας**», υποθέτει κάποιος ότι πρόκειται για θέμα μείζονος και καθοριστικής αλλαγής των επιχειρησιακών ικανοτήτων των Ε.Δ. (σωστά κατά το ένα μέρος), ενώ μπορεί να είναι και πιο απλός ο λόγος μιας προμήθειας δια του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, αλλά να μας περιορίζει το συμβατικό της αντικείμενο σαν Χώρα, να αποκαλύψουμε ευαίσθητες πληροφορίες.

Έτσι στο πρόσφατο παρελθόν, υπήρξαν περιπτώσεις που δεν ήταν επιθυμητό να δημοσιευτεί ο αριθμός των υπό προμήθεια βλημάτων πυροβόλου όπλου, ενός αντιαεροπορικού συστήματος, διότι θα αποκάλυπτε κατά κάποιον τρόπο τους αναγκαίους φόρτους βλημάτων σε περίοδο επιχειρήσεων. Το θέμα λοιπόν αυτό, δεν ήταν «**υψίστης**» σημασίας, αλλά «**ιδιαίτερης**».

γ. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 158 καθορίζεται:

«Με την απόφαση της παρ. 2 μπορεί να καθορίζεται εξαίρεση και από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας»

Για την επίκληση του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ και την υλοποίηση της σύμβασης με διαδικασίες εκτός της οδηγίας 81/2009/ΕΚ, προαπαιτείται απόφαση του ΚΥΣΕΑ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου. Είναι δε δεδομένο, ότι εφόσον προωθείται μια προμήθεια με το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ, ως εκ των πραγμάτων παρακάμπτονται (και πολύ σωστά) διατάξεις του εθνικού δικαίου. Ακριβώς το ίδιο ισχύει και στις διακρατικές συμφωνίες, δηλαδή δεν εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του εθνικού δικαίου (όχι βεβαίως και του Συνταγματικού), διότι αποτελούν Κυβερνητική απόφαση, δια της οποίας διασφαλίζονται διπλωματικά, διασυμμαχικά, αμυντικά και στρατηγικά συμφέροντα της Χώρας και για το λόγο αυτό οι αποφάσεις του ΚΥΣΕΑ (όχι οι εγκρίσεις του ΜΠΑΕ-ΚΠΣΣΕ κλπ, αλλά οι αποφάσεις υλοποίησης μιας προμήθειας), δεν προωθούνται για έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Στην ίδια κατηγορία πρέπει να ενταχθεί και η διαδικασία επίκλησης του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, αν δεν θέλουμε στο μέλλον να «τρέχουμε ασθμαίνοντας» για να αντιμετωπίσουμε τις τουρκικές προκλήσεις.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Οι προτάσεις ανά παράγραφο έχουν ως ακολούθως:

α. Στις υποπαραγράφους 3α, β, γ, μετά την κοινή τους φράση: **«ουσιώδες συμφέρον εθνικής ασφάλειας»**, που διατυπώνεται σε διαφορετικές κλήσεις, να προστεθεί η φράση **«ή κατεπείγουσας αναγκαιότητας»**, στις αρμόζουσες συντακτικά κλήσεις.

β. Στην § 3β του άρθρου 158 του Σ.Ν. να προστεθεί μετά την λέξη **«υψίστης»** και η φράση **«ή ιδιαίτερης»**

γ. Ως προς τις ανωτέρω εκτεθείσες παρατηρήσεις επί της παραγράφου 6, προτείνονται τα ακόλουθα:

(1) Η παράγραφος 6 του άρθρου 158 να διαμορφωθεί ως ακολούθως:

«Με τις αποφάσεις του ΚΥΣΕΑ της παραγράφου 2 όπως και εκείνες περί διακρατικών συμβάσεων και συμφωνιών, καθίσταται νόμιμη η μη εφαρμογή διατάξεων του εθνικού δικαίου, για σκοπούς διπλωματικού, διασυμμαχικού, διευρωπαϊκού, στρατηγικού συμφέροντος, καθώς και για σκοπούς άμυνας και ασφάλειας της Χώρας»

(2) Στο ισχύον άρθρο 17 του ν. 3978/11, να προστεθεί νέα παράγραφος «ια» (όχι υποπαραγράφος, διότι τέτοια υπάρχει ήδη), ως εξής:

«στις συμβάσεις που εκτελούνται κατ' επίκληση και εφαρμογή του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ»

(3) Στο άρθρο 324, παράγραφο 4δ του ν. 4700/20, καθώς και στο άρθρο 157, παράγραφο 1, δεύτερη σειρά, του Σ.Ν., όπου υπάρχει η κοινή φράση: **«με εξαίρεση τις συμβάσεις των περ. α', β', γ', στ', ζ' και θ' του άρθρου 17»** (και οι δύο φράσεις εννοούν το άρθρο 17 του ν. 3978/11), να διαγραφεί το **«και»** και μετά την περίπτωση **«θ'»** να προστεθεί η περίπτωση **«ια»** που ήδη αναφέρθηκε αμέσως πιο πάνω.

36. ΑΡΘΡΟ 160 (τροποποίηση του άρθρου 80 του ν. 3978)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (§ 4 και § 5 τέταρτη και πέμπτη σειρά). Ακολουθούν παρακάτω οι παρατηρήσεις με την αναφερόμενη σειρά:

α. Στην παράγραφο 4 αναγράφεται:

«Στα έγγραφα της σύμβασης καθορίζονται οι νόμιμες κρατήσεις υπέρ Δημοσίου, υπέρ νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή οργανισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, καθώς και άλλα τυχόν έξοδα που βαρύνουν τον ανάδοχο»

Πρέπει να γίνει αντιληπτό, ότι οι οποιοσδήποτε οικονομικές επιβαρύνσεις συμπεριλαμβάνονται στους όρους διακήρυξης ενός διαγωνισμού (κρατήσεις υπέρ δημοσίου), ανεξάρτητα αν αυτές προβλέπονται από νόμους του κράτους ή αποτελούν ειδικούς όρους της διαγωνιστικής διαδικασίας, αυτές θα συμπεριληφθούν κατά κανόνα από τους υποψήφιους ανάδοχους στη διαμόρφωση της τελικής τιμής του προσφερόμενου προϊόντος και σε αρκετές περιπτώσεις μάλιστα, όχι με αναλογικό τρόπο. Από άλλης άποψης, οι κρατήσεις υπέρ δημοσίου λειτουργούν τρόπο τινά ως έκτακτη επιχορήγησης των φορέων του Δημοσίου υπέρ των οποίων διενεργούνται, χωρίς να είναι βέβαιο ότι τις χρειάζονται κατ' απόλυτο τρόπο.

β. Αυτονόητη διαγραφή της πλεονάζουσας φράσης **«τα έγγραφα της σύμβασης»**, που επαναλαμβάνεται μέσα στην ίδια πρόταση δύο φορές, στην 4^η και 5^η σειρά.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ανά παρατήρηση οι προτάσεις έχουν ως ακολούθως:

α. Να επανεξεταστεί ο όρος επιβολής κρατήσεων σε όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες και όχι μόνο σε εκείνες του τομέα άμυνας και ασφάλειας.

β. Να διαγραφεί από την 5^η σειρά της § 5, η φράση **«τα έγγραφα της σύμβασης»** και να τεθεί στη θέση της η λέξη **«αυτά»**

37. ΑΡΘΡΟ 161 (αντικατάσταση του άρθρου 84 του ν. 3978)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί της § 1). Στην παράγραφο 1 αναφέρεται:

«Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς κατ' ελάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης»

Ο χρόνος ισχύος προσφοράς είναι καθοριστικός παράγοντας σε αρκετές περιπτώσεις, προκειμένου να αποφευχθούν επαναλήψεις της διαγωνιστικής διαδικασίας ή τελικά να μην αποβεί άγονος ο διαγωνισμός. Η συνήθης διεθνής πρακτική επιβάλλει την ανάγκη ισχύος των προσφορών για διάστημα 4 έως 6 μηνών.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Η παράγραφος 1 να αναδιαμορφωθεί ως εξής:

«Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς κατ' ελάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ως γενικός κανόνας τίθεται όρος ισχύος των προσφορών έως έξι μήνες, εκτός αν σοβαροί λόγοι επιβάλλουν την διαφοροποίησή του»

38. **ΑΡΘΡΟ 162** (τροποποίηση του άρθρου 87 του ν. 3978)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί της § 3). Παρατίθεται όλη η παράγραφος 3 του άρθρου 162 του Σ.Ν., ως ακολούθως:

«Ειδικά για συμβάσεις του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, η απόφαση:

α) για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού,

β) για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα και

γ) για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης, λαμβάνεται για ποσό άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, η απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορεί, κατά την κρίση του ή εφόσον το ζητήσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, να εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ για τη λήψη της τελικής απόφασης»

Επί της συγκεκριμένης παραγράφου που είναι νέα, θα εκτεθούν τρεις παρατηρήσεις:

(1) Γίνεται πολύ σωστά, αναφορά σε συμβάσεις του Λιμενικού Σώματος / Ελληνικής Ακτοφυλακής (ΛΣ/ΕΑ), που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, δηλαδή σε θέματα άμυνας και ασφάλειας, χωρίς ωστόσο να περιλαμβάνεται η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και το Πυροσβεστικό Σώμα (Π.Σ.) που επίσης εκτελούν αποστολές οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα άμυνας και ασφάλειας (ειδικότερα της ασφάλειας, άλλα και της άμυνας υπό προϋποθέσεις). Τα τρία Σώματα χαρακτηρίζονται υπό ενιαίο τίτλο ως Σώματα Ασφαλείας. Συνεπώς

επιχειρησιακές ανάγκες που μπορούν να καλυφθούν με αντίστοιχες προμήθειες, έχουν όλα τα Σώματα Ασφαλείας.

Προ διετίας το Π.Σ. επιθυμούσε να προβεί σε διαγωνισμό προς ενοικίαση πυροσβεστικών Ελικοπτέρων για τη θερινή περίοδο μέσω NSPA και απευθύνθηκε στη ΓΔΑΕΕ για να επιβεβαιώσει αυτήν την κατά νόμο δυνατότητα επιλογής και έτσι έγινε.

Από την άλλη, στην παράγραφο 2 του ισχύοντος άρθρου 16 του ν. 3978/11 αναφέρεται:

«Στον ειδικό τομέα της μη στρατιωτικής ασφάλειας και ιδίως για την εξυπηρέτηση αναγκών της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, ο παρών νόμος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις που αφορούν προμήθειες, έργα και υπηρεσίες που συνάπτονται για την εξυπηρέτηση των αναγκών αυτών»

Εκ των εκτεθεισών απόψεων και της αναφερόμενης παραγράφου του άρθρου 16, καθίσταται σαφές, ότι στο εξεταζόμενο άρθρο 162 του Σ.Ν. πρέπει να ενταχθεί εκτός του ΛΣ/ΕΑ και η ΕΛ.ΑΣ., όπως και το Π.Σ.

(2) Κατά κανόνα - και αυτό ισχύει παγκοσμίως - τα Οπλικά Συστήματα (Ο.Σ.) ανά μονάδα προμήθειας, επιβαρύνουν περισσότερο τους Π/Υ των κρατών, σε σχέση με άλλου είδους αγορές, ανά μονάδα συγκρινόμενες με τα Ο.Σ., λόγω της υπερυψηλής τεχνολογίας που ενσωματώνεται σε αυτά, ιδίως στα πλέον σύγχρονα.

Έτσι λοιπόν με το ίδιο σκεπτικό μπορεί να υποστηριχθεί ότι τα υπό προμήθεια προϊόντα των Ε.Δ. σε παραλληλιζόμενες κατά το δυνατόν προμήθειες (ελικόπτερα C/SAR και ελικόπτερα μεταφοράς προσωπικού / Super Puma και τα δύο) είναι ανισοβαρή ως προς το κόστος, με την πλάστιγγα να γέρνει προς τα στρατιωτικά Ο.Σ. Δεν είναι δυνατόν λοιπόν, να ελαττώνεται το ύψος της προμήθειας των Ε.Δ. στα 30 εκ. €, ως κριτήριο για να εισαχθεί το αντίστοιχο πρόγραμμα για έγκριση στο ΚΥΣΕΑ και στην περίπτωση του ΛΣ, όπως αναφέρεται στη νέα προστιθέμενη παράγραφο 3, να παραμένει στα 50 εκ. €. Άλλωστε, ακόμα και 200 εκ. € αν κοστίζει μια συγκεκριμένη προμήθεια του ΛΣ, αυτή θα υλοποιηθεί δια της εγκρίσεως του ΚΥΣΕΑ. Δηλαδή η ουσία της παρατήρησης δεν έχει να κάνει με το κόστος, αλλά με την παρατηρούμενη διαφορά επί του οικονομικού κριτηρίου για να εισαχθεί η προμήθεια προς έγκριση στο ΚΥΣΕΑ.

(3) Τα Σώματα Ασφαλείας, ενδέχεται υπό προϋποθέσεις, να υποστηρίζουν ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις άμυνας και ασφάλειας ομού μετά των Ε.Δ., σε περίπτωση κρίσης, έντασης ή σε έκρυθμες καταστάσεις κατά τις οποίες διακυβεύεται η εθνική κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα της Χώρας. Ως εκ τούτου, ορισμένα κοινής χρήσης και σκοπού συστήματα (επικοινωνιών, πληροφοριών κλπ), που χρησιμοποιούνται από τις Ε.Δ. και τα Σ.Α. σε ποικίλες και ανεξάρτητες επιχειρησιακές δράσεις τους, επιβάλλεται να διαλειτουργούν, για να είναι δυνατός και αποτελεσματικός ο συντονισμός και η συνεργασία κατά την διάρκεια κοινών ή αλληλοεξαρτώμενων αποστολών όταν απαιτηθεί. Απαραίτητη λοιπόν

προϋπόθεση για να επιτευχθεί το ζητούμενο χαρακτηριστικό της διαλειτουργικότητας των μέσων, είναι να συντονίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια μέσων και συστημάτων των Σ.Α. που θα απαιτηθεί να διαλειτουργήσουν με τα αντίστοιχα των Ε.Δ., μέσω των αρμοδίων φορέων του ΥΠΕΘΑ.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Να τροποποιηθεί το άρθρο 162, σύμφωνα με τις ανωτέρω παρατηρήσεις, εισάγοντας μέσα σε αυτό την ΕΛ.ΑΣ και την ΠΣ και να τροποποιηθεί το κατώτερο χρηματικό όριο για εισαγωγή της προμήθειας προς έγκριση στο ΚΥΣΕΑ, στα 30. εκ. € και άνω.

Επίσης να ορισθεί ως αρμόδιος για την έγκριση και την απόφαση επί των προμηθειών ασφαλείας ΕΛ.ΑΣ και ΠΣ, ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, με τις ίδιες προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο για τον Υπουργό Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής.

Σε ότι αφορά την τρίτη παρατήρηση περί διαλειτουργικότητας των επιχειρησιακών μέσων, να εξεταστεί η προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 162 του Σ.Ν. με το παρακάτω κείμενο:

Υπό προμήθεια συστήματα και υλικά που για σκοπούς άμυνας και ασφάλειας πρέπει να διαλειτουργούν με τα αντίστοιχα των ΕΔ (ενδεικτικώς: επικοινωνιών-παρατήρησης-συλλογής πληροφοριών κλπ), συντονίζονται ως προς την τεχνική περιγραφή - προδιαγραφή και τις δυνατότητές τους, με την αρμόδια Διεύθυνση του ΓΕΕΘΑ (Δ2), πριν την έναρξη του όποιου τρόπου προμήθειας επιλεγεί, όπως προβλέπεται στον ν. 3978/11

39. **ΑΡΘΡΟ 170** (αντικατάσταση του άρθρου 37 του ν. 3433/06)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί § 3). Στην παράγραφο 3 αναφέρεται:

«Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση. Η απόφαση παράτασης εκδίδεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος του αναδόχου»

Τα «εύλογο χρονικό διάστημα» είναι αόριστη έννοια. Μεγάλη δε καθυστέρηση μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα ροών παραγωγής στον προμηθευτή που ενδέχεται να καταλήξουν σε διενέξεις, για το λόγο αυτό προτείνεται να υπάρχει ένας κανόνας, έστω και με χαλαρή εφαρμογή.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Στην παράγραφο 3, μετά τη φράση «εύλογο χρονικό διάστημα», να προστεθεί εντός παρενθέσεως η φράση: *«(ενδεικτικά τρίμηνο)»*

40. **ΑΡΘΡΟ 171** (τροποποίηση άρθρου 40 του ν. 3433/06)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί των § 1,3, 7, 10). Οι παρατηρήσεις επί του άρθρου και ανά αναφερόμενη παράγραφο, έχουν ως εξής:

α. Επί παραγράφου 1: Παρατηρείται διαφοροποίηση στα ποσοστά των επιβαλλόμενων προστίμων (και κατά συνέπεια στο πραγματικό αριθμητικό ύψος αυτών), σε σχέση με τα ως τώρα ισχύοντα, ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ %	ΤΙ ΙΣΧΥΕ	ΤΙ ΘΑ ΙΣΧΥΕΙ	ΔΙΑΦΟΡΑ
ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ			
Από 1 έως 20 ημέρες:	από 0,1 έως 0,67	από 0,03 έως 0,6	από 0,07 έως 0,07
Από 21 έως 40 ημέρες:	από 0,8 έως 1,56	από 0,64 έως 1,4	από 0,16 έως 0,16
<u>Από 41 έως 60 ημέρες:</u>	<u>από 1,7 έως 2,65</u>	<u>από 1,45 έως 2,4</u>	<u>από 0,25 έως 0,25</u>
Από 61 έως 80 ημέρες:	δεν υπάρχει σύγκριση	από 2,46 έως 3,6	δεν υπάρχει σύγκριση
Από 81 έως 100 ημέρες:	από 3,9 έως 4,85	από 3,66 έως 4,8	από 0,24 έως 0,05

Από το παραπάνω πλάνο, παρατηρούμε ότι η περίοδος καθυστέρησης παραδόσεων από 41 έως 60 ημέρες, παρουσιάζει τη μεγαλύτερη ποσοστιαία διαφορά (μείωση των νέων ποσοστών). Μείωση των ποσοστών σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς, σημαίνει κέρδος του αναδόχου και απώλεια χρημάτων του δημοσίου.

Ας δούμε όμως ενδεικτικά πόσο κερδίζει ο ανάδοχος με τα νέα ποσοστά. Ας πάρουμε λοιπόν ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα καθυστέρησης υλικών στην παράδοση, 60 ημερών και συμβατικής αξίας υλικών 100 εκ. €

Με την ισχύουσα πρόβλεψη του άρθρου 40 του ν. 3433/06, θα επιβληθεί πρόστιμο στον ανάδοχο 2,65 εκ. €, ενώ με τη νέα πρόβλεψη θα επιβληθεί πρόστιμο 2,4 εκ. €, ήτοι 250 χιλ. € λιγότερα.

Κατ' αρχήν στηρίζεται η γενική θέση, ότι οι ευνοϊκότεροι όροι ενός διαγωνισμού προσελκύουν μεγαλύτερο αριθμό οικονομικών φορέων (εταιρείες) και συνεπώς αυξάνεται ο ανταγωνισμός, άρα θα επιτευχθεί αποτέλεσμα καλλίτερης ποιότητας υλικών με χαμηλότερη τιμή.

Στη σύγκριση όμως που έγινε πιο πάνω, θεωρείται ουσιαστική (??) η μείωση του προστίμου κατά 250 χιλ. €, όταν το ύψος της σύμβασης είναι 100 εκ. € ?????

Η απάντηση είναι ΟΧΙ. Συνεπώς ποιος ουσιαστικός λόγος μας οδηγεί στο να ελαττωθούν τα πρόστιμα των καθυστερήσεων και μάλιστα τόσο λίγο ??? Το αντίθετο βέβαια θα μπορούσε να ισχύσει. Η αύξηση δηλαδή των προστίμων σε περίπτωση καθυστερήσεων, θα τηρήσει σε επαγρύπνηση τον ανάδοχο, ώστε να μην καθυστερήσει καθόλου τις παραδόσεις.

β. Στην παράγραφο 3, στη δεύτερη σειρά γράφεται η πρόταση αναφορικά με την επιβολή προστίμου: «δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του εύλογου». Η «εύλογη» καθυστέρηση είναι τελείως αόριστη έννοια και θα

δημιουργήσει πονοκεφάλους στην Υπηρεσία ως προς την παρακολούθηση της ροής και ολοκλήρωσης των συμβάσεων.

Κρίνεται ως συμφέροτο για την Υπηρεσία να υπάρχει μια καθορισμένη αποδεκτή περίοδος χάριτος για καθυστερήσεις παραδόσεων, όπως πχ 3 έως 5 εργάσιμες ημέρες ανά στάδιο (1^ο από το εργοστάσιο παραγωγής στο depot, 2^ο από το depot στη φόρτωση, 3^ο από τη φόρτωση μέχρι την ολοκλήρωση του ταξιδιού, 4^ο από την άφιξη στη Χώρα μέχρι την παράδοση).

γ. Μετά την παράγραφο 6 ακολουθούν άλλες δύο με τον ίδιο αριθμό (7, 7). Θα πρέπει να γίνει αναρίθμηση των παραγράφων μετά την πρώτη που κανονικώς αριθμείται ως 7^η.

δ. Στην παράγραφο 10 στην 1^η σειρά, γίνεται παραπομπή στη προηγούμενη παράγραφο 7. Επειδή υπάρχουν δύο παράγραφοι με τον αριθμό 7 και επειδή εκ του κειμένου διαφαίνεται ότι στην παράγραφο 10 γίνεται παραπομπή στη δεύτερη επαναλαμβανόμενη παράγραφο ως Νο 7 (δηλαδή θεωρητικά στην νέα Νο 8), απαιτείται να αναριθμηθεί η παραπομπή της παραγράφου 10.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Να γίνουν διορθώσεις επί του κειμένου του άρθρου 171 του Σ.Ν., κατά την κρίση του συντάκτη και σύμφωνα με τις ανωτέρω παρατηρήσεις.

41. **ΑΡΘΡΟ 172** (αντικατάσταση του άρθρου 41 του ν. 3433/06)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί των § 1, 4 και της υποπαραγράφου 4β). Για λόγους ορθολογισμού και διευκόλυνσης θα γίνει τοποθέτηση επί των παραγράφων αρχίζοντας από τη δεύτερη αναφερόμενη:

α. Στο κύριο σώμα της παραγράφου 4 (χωρίς δηλ. τις υποπαραγράφους) αναφέρεται:

«Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος επιβάλλονται, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ο οποίος υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις»

Δεν είναι δεοντολογικά σωστό να καλεί ο ΕΟΕ (ο Υπουργός δηλαδή ή ο Αρχηγός Κλάδου, αν πρόκειται για προμήθεια κάτω των χρηματικών ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/11) τον ανάδοχο, για να τον ενημερώσει ότι επίκειται έκπτωσή του από τη σύμβαση, ενώ παράλληλα να τον πληροφορήσει ότι θα ακολουθήσουν χρηματικά πρόστιμα, και να ακούσει βέβαια στη συνέχεια τα επιχειρήματα που ο ανάδοχος θα αντιπαραθέσει. Αυτό δεν πρέπει να συμβεί για τον απλούστατο λόγο, ότι τα όποια επιχειρήματα του αναδόχου, θα πρέπει να εξεταστούν από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο γνωρίζει σε λεπτομέρειες την εξέλιξη της σύμβασης και παράλληλα είναι και κατά νόμο υπεύθυνο να εισηγηθεί στο ΕΟΕ την έκπτωση ή όχι του αναδόχου. Η κύρια ευθύνη του ΕΟΕ είναι να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο και να

επιβάλλει χρηματικά πρόστιμα, μετά από εισήγηση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου.

β. Στην βασική παράγραφο 1 αναφέρεται:

«Ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία»

Για να κηρυχθεί έκπτωτος ο ανάδοχος, πέραν από τις επανειλημμένες έγγραφες ενημερώσεις που πρέπει να έχουν προηγηθεί, από τον φορέα που παρακολουθεί τη σύμβαση, προκειμένου αυτός (ο ανάδοχος) να συμμορφωθεί με τους συμβατικούς όρους, σαν τελευταία ευκαιρία προς τον ανάδοχο αλλά και ως ηθική συμπεριφορά του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου που θα εισηγηθεί την έκπτωσή του ή όχι, στον ΕΟΕ, επιβάλλεται όπως το γνωμοδοτικό όργανο της αναθέτουσας αρχής (ΚΓΕΠ/ΠΓΕΠ), να καλέσει τον ανάδοχο, ακόμη και παρουσία δικηγόρου, να ακούσει τα επιχειρήματά του, να τον ενημερώσει για το «τι μέλλει γενέσθαι και τελικώς να αποφανθεί υπέρ ή κατά της έκπτωσης.

Η διαδικασία αυτή περιγράφεται ήδη στην παράγραφο 6, του άρθρου 14 του ν. 3978/11 και μάλιστα όχι με δεοντολογικά ορθό τρόπο, διότι προβλέπεται πρόσκληση του αναδόχου - που κρίνεται ως έκπτωτος ή όχι - **αν το ζητήσει ο ίδιος**, ενώ θα πρέπει αυτεπαγγέλτως να τον προσκαλέσει το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο.

γ. Στο τελευταίο εδάφιο της υποπαραγράφου 4β αναγράφεται:

«Εάν δεν πραγματοποιηθεί νέα προμήθεια του αντικειμένου της σύμβασης, καταλογίζεται ποσόν που δεν υπερβαίνει το του αντικειμένου της σύμβασης υπολογιζόμενο με βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών»

Από το κείμενο διαφαίνεται η πρόθεση του συντάκτη να καταγράψει ένα ποσοστό δίκαιο και λογικό, αλλά τελικά δεν το κάνει.

Ακόμα και στο ισχύον μέχρι τώρα άρθρο 41 του ν. 3433/06, δεν καταγράφεται κάποιο ποσοστό, που θα ήταν όμως σωστό να υπάρχει. Υπερισχύει λοιπόν η άποψη ότι πρέπει να τεθεί ποσοστό που να σχετίζεται ευθέως ή αναλογικά με το ύψος της εγγύησης εκτέλεσης της σύμβασης ή με την εγγύηση καλής λειτουργίας του παραδοτέου υλικού.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Κατόπιν των παραπάνω:

α. Στην παράγραφο 6, του άρθρου 14, του ν. 3433/06, καταγράφεται εισαγωγικά η πρόταση:

«Στις περιπτώσεις των εδαφίων γ', δ' και στ' της παραγράφου 5, η ΚΓΕΠ, μετά από αίτηση του προμηθευτή, καλεί αυτόν.....».

Κατόπιν της σχετικής προαναφερθείσας παρατήρησης, να αναδιαμορφωθεί η συγκεκριμένη πρόταση ως εξής:

«Στις περιπτώσεις των εδαφίων γ', δ' και στ' της παραγράφου 5, η ΚΓΕΠ, καλεί υποχρεωτικά τον προμηθευτή.....»

β. Στην 1η παράγραφο, να προστεθεί μετά το τέλος του κειμένου η πρόταση: **«ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ/ΠΓΕΠ, η οποία προηγουμένως καλεί υποχρεωτικά τον ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο ν. 3433/2006, άρθρο 14, παρ. 6».**

γ. Από το κύριο σώμα της 4^{ης} παραγράφου, να διαγραφεί η πρόταση: **«ο οποίος υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων».**

δ. Στο τελευταίο εδάφιο της υποπαραγράφου 4β να συμπληρωθεί το ποσοστό του ανώτατου προστίμου κατά την κρίση του συντάκτη.

42. ΑΡΘΡΟ 173 (αντικατάσταση του άρθρου 61 του ν. 3433/06)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί § 3,6). Ανά εξεταζόμενη παράγραφο, παρατίθενται τα ακόλουθα:

α. Στην παράγραφο 3 αναφέρεται:

«Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ουσιώδης τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, κατά την έννοια της παρ. 2, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο διαπιστώνει αν η τροποποίηση είναι νόμιμη και αιτιολογείται επαρκώς»

Έχει παρατηρηθεί στο παρελθόν να μην εξετάζει το ΝΣΚ επί της ουσίας την πρόθεση του ΥΠΕΘΑ να προβεί στην τροποποίηση που αποστέλλεται προς γνωμοδότηση, ως προς τη νομιμότητά της, στηριζόμενο (το ΝΣΚ) στο παρακάτω επεξηγούμενο σκεπτικό:

Στις περιπτώσεις πρόωξης των σχεδίων τροποποίησης των συμβάσεων από το ΥΠΕΘΑ στο ΝΣΚ, για γνωμοδότηση επί της νομιμότητας αυτών, αναγραφόταν ως επί το πλείστον μεταξύ των άλλων στο υποβλητικό έγγραφο του ΥΠΕΘΑ και η πρόταση: **«με την εξεταζόμενη τροποποίηση δεν προκαλείται βλάβη δημοσίου συμφέροντος».**

Στις περισσότερες των περιπτώσεων, η συνήθης απάντηση του ΝΣΚ, ήταν: **«δεν εξετάζεται η νομιμότητα της υποβαλλόμενης τροποποίησης εφόσον δεν προκαλείται βλάβη δημοσίου συμφέροντος»** (δεν παρατίθεται η απάντηση αυτολεξεί, αλλά κατά την περιέχουσα έννοια).

β. Στην παράγραφο 6, η οποία καθορίζει θέματα χειρισμού τροποποίησης συμβάσεων, αναφέρεται ότι:

«δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3978/2011».

Όλες όμως οι προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 48 του ισχύοντος νόμου 3978/11, αφορούν σε σύναψη σύμβασης ή συμφωνίας πλαίσιο και όχι σε τροποποιήσεις αυτών. Για να αποφευχθεί λοιπόν οποιαδήποτε παρερμηνεία, απαιτείται να γραφεί στην παράγραφο μια επεξηγηματική πρόταση.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Οι προτάσεις κατά εξεταζόμενη παράγραφο, έχουν ως ακολούθως:

α. Η παράγραφος 3 να αναδιαμορφωθεί ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ουσιώδης τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, κατά την έννοια της παρ. 2, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο γνωμοδοτεί υποχρεωτικά επί της ουσίας και του τεθέντος ερωτήματος και διαπιστώνει αν προκαλείται βλάβη δημοσίου συμφέροντος, όπως και αν κατά τα λοιπά η τροποποίηση είναι νόμιμη και αιτιολογείται επαρκώς»

β. Η παράγραφος 6 να αναδιαμορφωθεί ως εξής:

«δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3978/2011, κατά τις ίδιες δηλαδή προβλέψεις που αφορούν σύναψη σύμβασης ή συμφωνίας πλαισίου»

43. **ΑΡΘΡΟ 175** (προσθήκη νέου άρθρου 70Α στο ν. 3433/06)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί του άρθρου). Η προσθήκη του νέου άρθρου αναφέρεται στη «Διαιτητική Επίλυση Συμβατικών Διαφορών».

Έχει παρατηρηθεί από το παρελθόν ότι η διαδικασία της διαιτησίας για την επίλυση των διαφορών, σπάνια έχει τελεσφορήσει υπέρ των συμφερόντων του ελληνικού δημοσίου από νομικής απόψεως (δηλαδή δικαίωση κατά τη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής), ενώ αναφορικά με την οικονομική επιβάρυνση, αυτή είναι σε κάθε περίπτωση (θετικού ή αρνητικού αποφαντικού), ιδιαίτερα υψηλή. Για το λόγο αυτό θα ήταν προτιμότερη από κάθε άποψη η δικαστική προσφυγή (της αναθέτουσας αρχής ή του προμηθευτή) στα ελληνικά δικαστήρια που ως εκ των πραγμάτων, σύμφωνα και με το άρθρο 70 του ν. 3433/06, είναι αρμόδια για απόδοση δικαιοσύνης, σε θέματα διαφορών των εμπλεκόμενων φορέων ως προς τις συμβάσεις.

Το ενδεχόμενο μάλιστα, της πλήρους κατάργησης της Διαιτητικής Διαδικασίας, θα προκαλούσε ιδιαίτερη ικανοποίηση, αν ως μοναδική επιλογή επίλυσης των συμβατικών διαφορών, παρέμεναν τα ελληνικά δικαστήρια. Ωστόσο δεν μπορεί να είναι γνωστές όλες οι ιδιαίτερες πτυχές και οι ξεχωριστές παράμετροι που θα καθιστούσαν τη διαιτησία ως καταλληλότερη επιλογή έναντι των δικαστηρίων.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Τίθεται στην κρίση του συντάκτη και των αρμοδίων οργάνων του ΥΠΕΘΑ για διατήρηση ή κατάργηση του άρθρου 175 του Σ.Ν.

44. **ΑΡΘΡΟ 176** (προσθήκη νέου άρθρου 36Α στο ν.δ. 721/70)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ (επί του αντικειμένου του άρθρου που αφορά τα ΧΕΠ).

Αρκετές φορές συμβαίνει, να δημοσιεύεται ένας διαγωνισμός, να έχουν συγκεντρωθεί (ή και όχι) οι αναμενόμενες προσφορές των υποψήφιων αναδόχων, αλλά να μην έχει τελεσφορήσει η διαδικασία ανάδειξης αναδόχου στο τέλος του ίδιου έτους που προκηρύχθηκε αυτός.

Τι θα συμβεί λοιπόν στην περίπτωση αυτή ?? Το ΥΠ. ΟΙΚ. στο τέλος κάθε έτους ζητάει να επιστραφούν όλα τα αδιάθετα κονδύλια του εγκριθέντος για το συγκεκριμένο έτος Π/Υ, με αποτέλεσμα χωρίς την διατήρηση των κονδυλίων να κηρύσσεται άγονος ο διαγωνισμός και να μην μπορεί στον επόμενο χρόνο να επανα - προκηρυχθεί έγκαιρα, διότι η διάθεση των κονδυλίων του επόμενου Π/Υ, γίνεται καθυστερημένα, εντός του πρώτου τριμήνου του νέου έτους.

Αυτό σημαίνει νέες καθυστερήσεις που σε αρκετές περιπτώσεις οδηγούν πάλι σε ματαιώσεις της διαγωνιστικής διαδικασίας, λόγω υπέρβασης των ημερών και του επόμενου έτους. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση απαιτείται να εκδίδεται ΧΕΠ αμέσως με τη προκήρυξη της προμήθειας. Έτσι και αλλιώς, αν υιοθετηθεί αυτή η πρακτική, το ΥΠ.ΟΙΚ. ακόμα και αν τα χρήματα διατηρηθούν στο ΥΠΕΘΑ για τον επόμενο χρόνο, δεν πρόκειται να διαθέσει Π/Υ, μεγαλύτερου ύψους, από τον καθορισθέντα. Η μόνη αδυναμία αυτής της πρακτικής είναι ότι παραμένουν δεσμευμένα και αχρησιμοποίητα τα κονδύλια αυτά για ένα χρονικό διάστημα. Είναι όμως η αδυναμία αυτή υπέρτερη της αδυναμίας απόκτησης υλικών και οπλικών συστημάτων για την άμυνα και την ασφάλεια της Χώρας ??? Σαφώς όχι. Άλλωστε μια από τις πολλές παραμέτρους που οδήγησαν στην αμυντική αποδυνάμωση ήταν και η μη έκδοση ΧΕΠ για διαγωνισμούς αμυντικών προμηθειών που είχαν μεν ξεκινήσει αλλά δεν είχαν τελεσφορήσει.

Ας υποθέσουμε ότι για μια δεδομένη 3ετή περίοδο ο ετήσιος Π/Υ είναι 500 εκ.€ και τον μήνα Οκτώβριο του έτους Χ προκηρύσσεται διαγωνισμός για προμήθεια αμυντικού υλικού αξίας 100 εκ. €, ο οποίος όμως δεν τελεσφορεί εντός του έτους, ενώ το ΥΠΕΘΑ διατηρεί το ΧΕΠ των 100 εκ. € που εκδόθηκε για τον συγκεκριμένο διαγωνισμό. Το ΥΠ. ΟΙΚ. στο έτος Χ+1 δεν θα διαθέσει 500 εκ. € όπως προβλέπεται από τον προγραμματισμό της τριετίας, αλλά 400 εκ. €, Δηλαδή το ΥΠ. ΟΙΚ. δεν χάνει τον οικονομικό βηματισμό του, το δε κέρδος του ΥΠΕΘΑ και της Χώρας θα είναι η εν χρόνω ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η ανάδειξη αναδόχου στο συντομότερο δυνατό χρόνο.

Στην πράξη όμως, το ποσό που απαιτείται να δεσμευτεί με ΧΕΠ, δεν είναι το κόστος της όλης προμήθειας, αλλά ένα σαφώς μικρότερο τμήμα αυτής που θα δοθεί ως προκαταβολή.

Αν βέβαια, μη γνωρίζοντας όλες τις παραμέτρους και τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις περί τα οικονομικά, δεν είναι δυνατή η πρακτική της έκδοσης ΧΕΠ για διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν μεν αλλά εκκρεμούν, ας επινοηθεί κάποιος άλλος τρόπος διασφάλισης της χρηματοδότησης, όπως:

- Η έγκριση διατήρησης του συγκεκριμένου ποσού (κυρίως της προκαταβολής) επί εξάμηνο και επανεξέταση του status της προμήθειας για ενδεχόμενη επέκταση – επιστροφή.

- Η έγκριση συνέχισης των διαδικασιών από την αναθέτουσα αρχή, χωρίς την ύπαρξη των κονδυλίων, μέχρι την υπογραφή σύμβασης, όποτε και αν συμβεί αυτή εντός του επομένου έτους, υπό την προϋπόθεση όμως ότι το ΥΠ. ΟΙΚ. εγγυάται την άμεση διάθεση προκαταβολής της σύμβασης, αν μέχρι την υπογραφή της δεν έχει εκχωρηθεί ο προβλεπόμενος ετήσιος Π/Υ στο ΥΠΕΘΑ.

- Άλλος πρόσφορος τρόπος κατά την κρίση των οικονομολόγων του ΥΠ. ΟΙΚ.

Θεωρούμε ότι επιβάλλεται να εξευρεθεί και να υιοθετηθεί τρόπος για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των αμυντικών προμηθειών, μιας και δεν πρόκειται απλά για μια διοικητική, οικονομική ή λειτουργική διαδικασία του ΥΠΕΘΑ, αλλά για την άμυνα της Χώρας.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Να αλλάξει ο τίτλος του άρθρου 176 και να αναφέρεται γενικά σε ΧΕΠ και όχι μόνο σε τοιαύτα για προμήθειες υλικών μέσω FMS, αλλά και για διαγωνιστικές διαδικασίες του τομέα άμυνας και ασφάλειας.

Επίσης, στη συνέχεια της αλλαγής του τίτλου του εξεταζόμενου άρθρου του Σ.Ν., μπορεί να δημιουργηθεί νέα προσθήκη άρθρου που θα τεθεί στο ν.δ. 721/70, κατά το πρότυπο του ήδη δημιουργηθέντος 36Α.

Εκ του ΔΣ / ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Εκ του ΔΣ / Σ.Α.Σ.Ι.